
Aan de orde is **de herdenking naar aanleiding van het overlijden van de president van Polen, de heer Lech Kaczyński.**

De **voorzitter**: Ik heet de ambassadeur, de heer Stańczyk, van harte welkom. Ik verzoek u allen te gaan staan, ook onze gasten op de tribune, voor zover zij daartoe in staat zijn. Ik heet ook de viceminister-president van harte welkom.

Waarde medeleden!

Met ontsteltenis vernamen wij afgelopen zaterdag het tragische bericht over het vliegtuigongeluk waarbij de president van Polen, Lech Kaczyński, zijn echtgenote en 94 landgenoten zijn omgekomen. Tot de slachtoffers behoren vijftien leden van het Poolse parlement, de Sejm, en daarnaast vele andere vooraanstaande personen uit het politieke en maatschappelijke leven van Polen. Het land rouwt en de bevolking lijkt verdoofd door de klap, die zo plotseling en onverwacht een deel van haar leiders heeft weggegrepen uit het leven.

De president en de andere passagiers waren op weg naar de herdenking van een van de grootste tragedies voor Polen tijdens de Tweede Wereldoorlog: de massamoord bij Katyn op duizenden gevangen Poolse officieren en intellectuelen door het Sovjetleger in april 1940. Het is een tragische speling van het lot dat 70 jaar later op bijna dezelfde plaats deze grote ramp voor Polen plaatsvindt.

Onze gedachten gaan nu in de eerste plaats uit naar al degenen die hun naasten verloren hebben. Dit vliegtuigongeluk is echter niet alleen een persoonlijk drama voor alle nabestaanden en direct betrokkenen. Het is ook een tragedie voor de gehele bevolking van Polen. Wij leven met hen mee en hopen dat het Poolse volk deze verschrikkelijke ramp overwint en hier gesterkt uitkomt. Wij wensen alle Polen veel kracht toe in deze voor hen zo moeilijke tijd. Deze woorden van medeleven en troost zijn ook bedoeld voor de Polen die in ons land verblijven. Ook al zijn zij ver van huis, daardoor wordt het verdriet om de omgekomenen niet kleiner. Integendeel.

Gisteren heb ik namens u allen de Voorzitter van het Poolse parlement, de heer Komorowski, in een condoleancebrief onze oprechte deelneming overgebracht. Ik heb hem veel sterkte en wijsheid toegewenst met de moeilijke taken die hij nu op zich moet nemen als waarnemend staatshoofd.

Ik geef nu het woord aan de viceminister-president, die namens het kabinet zal spreken.

Minister **Rouvoet**: Mevrouw de voorzitter. Afgelopen zaterdag voltrok zich nabij het Russische Smolensk een catastrofe. Het Poolse regeringsvliegtuig met daarin 96 inzittenden, onder wie de Poolse president en zijn echtgenote, raakte de boomtoppen bij het inzetten van de landing en stortte neer nabij de bossen van Katyn, waar 70 jaar geleden een deel van de naar schatting 22.000 Poolse officieren, geestelijken en burgers werd omgebracht. Deze wrange speling van het lot is reeds door velen opgemerkt.

De Nederlandse regering is ontzet en geschokt over de ramp die onze Europese partner heeft getroffen. Polen is door deze tragedie in het hart geraakt. Veel prominente Polen zijn omgekomen. Onder de slachtoffers bevinden

zich naast de president en zijn echtgenote onder meer de laatste president van de Republiek Polen in ballingschap, de militaire legertop, de voorzitter van de nationale bank, de nationale ombudsman, parlementariërs, een voormalige ambassadeur in Nederland en vertegenwoordigers van de Katynfamilies.

De regering spreekt haar oprechte deelneming uit aan de nabestaanden van de slachtoffers en het Poolse volk. Afgelopen zaterdag is door Hare Majesteit de Koningin, de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken medeleven betuigd aan de waarnemend president van Polen en de Poolse regering.

Met president Lech Kaczyński is een markant staatsman heengegaan. Hij was iemand die zich voor de vrijmaking van Polen inzette, voor de Poolse belangen opkwam en zich hard maakte voor de plaats die Polen in Europa toekwam. Hij streed ook onvermoeibaar voor de waarheidsvinding rond het Poolse trauma van Katyn. De reactie op de vliegtuigramp door de Russische autoriteiten is door veel Polen geprezen. Men ziet in deze verschrikkelijke gebeurtenis een kans op een nieuwe opening in de wederzijdse betrekkingen.

De Poolse natie is één in haar verdriet. Niet alleen bij het presidentieel paleis in Warschau hebben vele tienduizenden Polen bloemen gelegd, ook hier in Nederland zijn verscheidene herdenkingsdiensten voor de Poolse gemeenschap georganiseerd. In de hekken van de Poolse ambassade in Den Haag zijn talrijke boodschappen en bloemen gestoken. Veel Nederlanders voelen zich in deze moeilijke periode verbonden met Polen, net zoals in de jaren tachtig, ten tijde van Solidarność, en zoals wij de Poolse militairen nog steeds dankbaar zijn voor de bijdrage die zij tijdens de Tweede Wereldoorlog in Arnhem en Breda hebben geleverd aan onze vrijheid.

Wij wensen het Poolse volk veel kracht toe in deze moeilijke tijd.

De **voorzitter**: Ik verzoek u, enkele ogenblikken stilte in acht te nemen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.